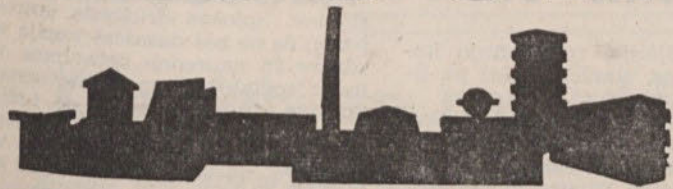

MOŠČANSKA

SKUPNOST

GLASILO OBČINSKEGA ODBORA SZDL MOSTE-POLJE

LETO III.

MAJ 1962

ŠT. 5

Tovariš TITO, še na mnoga leta!

Dne 25. maja je naš voditelj in učitelj tovariš Tito praznoval svoj življenjski jubilej — sedemdeseto obletnico rojstva. Brezštevilnim čestitkam, ki jih je sprejel tovariš Tito iz vseh krajev naše domovine in tudi iz inozemstva, se pridružuje tudi naše uredništvo in mu kličemo: Se na mnoga leta, tovariš Tito! Pisati o Titu pomeni pisati najnovejšo zgodovino naših narodov, kajti tovariš Tito je posebljenost naših zmag v revoluciji in osvobodilnem boju. On je posebljenost naših zmag v povojni graditvi lepše prihodnosti vseh nas in bodočih rodov. On je posebljenost našega trdnega zaupanja v socialistično ureditev naše domovine, v enakopravnost jugoslovanskih narodov, v bratstvo in enotnost. On je in narod in vojska in — vse! Z njim v boju, v izgradnji, v socializmu, z njim povsod! S Titom v maju, v celem letu in desetletjih... Pisati o Titu pomeni pisati najnovejšo zgodovino naših narodov, pomeni pisati našo zgodovino. Toda ta zgodovina je napisana, da je naše rojstvo, trpljenje, življenje, ki se bo nadaljevalo preko bodočih rodov. To je naša zgodovina, ki jo je začel pisati tovariš Tito in ki smo jo pod njegovim vodstvom izpopolnjevali mi.

Kljub temu pa, da je ta zgodovina že napisana, bomo vendar iz nje priklcali v spomin nekaj dejstev, ki govore o Titu, o njegovem boju, njegovem trpljenju, o njegovih vztrajnostih in zmagi...

Bilo je pred sedemdesetimi leti — 25. maja 1892. leta — v vasi Kumrovec v Hrvaškem Zagorju v bližini slovenske meje. V malokmečki družini Broz se je rodil nov član družine — Josip. Hitro je doraščal in po končanem četrtem razredu osnovne šole je prvič spoznal Slovenijo. Prišel je v Podšredo, kjer je obiskoval peti razred ljudske šole. Nato so leta minovala čedalje hitreje. Leta 1911 ga je pot za kruhom pripeljala v tovarno Titan v Kamniku. Nekaj časa je delal v strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani. Pred tem pa je bil v Sisku, kjer se je izučil ključavničarske obrti; bil pa je tudi v zamejstvu. Kot delavec — kovinar je začel že pred prvo svetovno vojno delovati v revolucionarnem delavskem gibanju. Ob koncu prve svetovne vojne je postal član KPJ ter organizator partijskih organizacij po raznih mestih in industrijskih središčih Hrvaške. Nato se je njegova revolucionarna pot naglo dvigala, kajti njegovo odločno stališče v boju proti frakcionizmu in nenarodne-

mu režimu ga je kmalu pripeljalo do tega, da je postal namestnik organizacijskega sekretarja CK KPJ. Zaradi revolucionarnega delovanja je bil oktobra 1927 v Ogulinu obsojen na 7 mesecev zapora, leto dni kasneje pa na pet let ječe. Kazen je prestal l. 1934. Nato ga je policija konfinirala v Kumrovcu. Kmalu zatem je zapustil svoj rojstni kraj ter živel ilegalno v Samoboru. Po sklepu PK KPJ za Hrvaško je odšel na Dunaj, od koder pa se je vrnil že avgusta istega leta. Bil je namreč kooptiran za člana Politbiroja CK KPJ; tu ga je čakalo važno partijsko delo. Srečujemo ga tudi v Sloveniji, kjer pomaga pri partijskem delu. Septembra 1934 se je v Goričanih udeležil pokrajinske partijske konference. Na tej konferenci so bili sprejeti pomembni sklepi za širjenje revolucionarnega gibanja. Oktobra istega leta je bil prisoten na sestanku, na katerem je bil Ivan Maček-Matija izbran za sekretarja pokrajinskega komiteja KPJ za Slovenijo. Ta sestanek je bil v Ljubljani.

V dneh 24. in 25. decembra leta 1934 je bil navzoč na IV. državni konferenci KPJ, na kateri je bil sprejet sklep o ustanovitvi KP Slovenije in KP Hrvaške. Prav v času najhujšega protikomunističnega terorja nenarodne vlade leta 1934 in 1935 je živel tovariš Tito v ilegali v Ljubljani — stanoval je pri raznih tovariših (Ziherl, Leskovšek in drugi). Preko Podšrede, kjer je živela njegova teta Ana Kolarjeva, je vzdrževal stike z zagrebško organizacijo in KP za Slovenijo. Mnogi važni sestanki in konference so bili na domačiji njegove tete ali pa kje v bližini. V aprilu leta 1938 je bila v Šentpavlu konferenca KPS, na kateri

je tovariš Tito poudaril važnost vodilne vloge partije v boju proletariata in demokratičnih ljudskih množic za njihovo nacionalno in socialno osvoboditev. Istega leta je tovariš Tito prisostvoval tudi partijskem sestanku pri Sentenartu nad Trbovljami ter partijskemu posvetovanju v Tacnu pod Šmarno goro. Leta 1940 je tov. Tito prisostvoval partijskim konferencam v Leskovcu pri Krškem ter v Voglah nad Vinjem pri Lazah. Pred to konferenco pa so se tovariši Tito, Kardelj, Kidrič in Sušteršič sestali v gozdu v bližini vasi Ježa ob Savi. Na nekatere teh sestankov in konferenc je tovariš Tito prihajal kot illegalec naravnost iz tujine.

Leta 1937 je tovariš Tito prevzel vodstvo Komunistične partije Jugoslavije. Do pričetka napada fašistične zveri na Jugoslavijo — leta 1941 — se je po njegovi zaslugi partija organizacijsko močno utrdila, njene vrste pa so se strnile v enotno in neomajno celoto. Dvignila se je tudi idejna raven vsega članstva. S pravilno partijsko politiko je naša partija dobro pripravljena dočakala dogodke leta 1941. S tem letom je tovariš Tito zapustil ilegalno delo in stopil v ospredje prizorišča odločnega in brezkompromisnega boja za dokončno revolucionarno in narodnoosvobodilno zmago.

To je nekaj skopih besed, nekaj drobcev iz bogatega revolucionarnega dela in boja našega voditelja in učitelja, nekaj drobcev iz neposrednih predvojnih srečanj slovenskih komunistov s Titom na ozemlju Slovenije. Teh srečanj pa je bilo še precej tudi v drugih krajih naše ožje in širše domovine.

Pisati zgodovino ni lahka stvar. Tudi o tovarišu Titu ni mogoče povedati vsega v nekaj skopih besedah. Teh nekaj vrstic pa naj bo naš skromen prispevek za tako visok življenjski jubilej najimennejše osebnosti našega časa.

Seja ljudskega odbora!

V petek, 25. maja so bile v sejni dvorani ObLO Moste-Polje tri seje: III. redna seja občinskega zbora, X. redna seja zbora proizvajavcev ter XIII. redna skupna seja obeh zborov. Na prvih dveh sejah so razpravljali o poročilu mandatno-immunitetne komisije ter o nadomestnih volitvah odbornikov za okrajni ljudski odbor in mestni svet Ljubljana. Na skupni seji obeh zborov je bilo več točk dnevnega reda, in sicer: razprava o predlogu odloka o ustanovitvi sklada za plačevanje odškodnine za tuberkulozne živali, odlok o ustanovitvi sklada za umetno osemnemanje govejih plemenic na področju naše občine, odlok o spremembah odloka o višini dnevnice za uradna potovanja, namoestila za ločeno življenje in o

kilometrini za uslužbenca občinskega ljudskega odbora naše občine ter občinskih zavodov in organizacij; nadalje je odlok o občinskem prometnem davku na žagani les, predlog pravil sklada za šolstvo ter odlok o potrditvi zaključnih računov — proračuna ObLO, stanovanjskega, komunalnega in šolskega sklada ObLO. Odborniki so razpravljali tudi o poročilu komisije za narodno obrambo, o poročilu inšpekcijskih služb — veterinarske, sanitarne in tržne ter o nekaterih gospodarskih in personalnih zadevah.

V tej številki objavljamo nekatere važne odloke, v prihodnjem pa bomo objavili še nekaj podrobnosti iz že omenjenih inšpekcijskih služb.

Otrok in družina — naša skupna skrb

Svet za varstvo družine pri občinskem ljudskem odboru se je lotil koristne obravnave problemov družine in zaposlenih staršev oziroma problema varstva otrok v občini. Skupaj z občinskim sindikalnim svetom je ustanovil komisijo, ki je obiskala nekatere gospodarske organizacije in v njih proučevala problem zaposlenih staršev. Na osnovi ugotovitev te komisije kakor tudi na podlagi obstoječih statističnih podatkov in stanja otroških varstvenih ustanov je svet sestavil dokaj obširno in dokumentirano poročilo o problemih varstva otrok v naši občini. Prav iz tega poročila smo povzeli nekaj značilnih podatkov, s katerimi želimo seznaniti naše bralce.

Najprej nekaj števil. V naši občini je 32.198 stalnih prebivalcev; med njimi je 19.337 ali okoli 60 % aktivnih, preostali del 12.861 ali 40 odstotkov prebivalcev pa je vzdrževano prebivalstvo — od tega je 7437 otrok in mladine do 15. leta starosti. Na območju naše občine imamo 10.443 družin; nad 6000 od njih je takih s tremi ali več člani. Nekaj nad pet tisoč poročenih žena je zaposlenih. To število zaposlenih žena je zaskrbiljujoče z dveh strani. Prvč so zaposlene žene povečale število otrok, ki jim je treba zagotoviti varstvo, in drugič, vsaka druga poročena žena bi se lahko zaposlila in s tem povečala število otrok, ki bi jim bilo treba zagotoviti varstvo. Mimogrede omenjeno, če bi se zaposlile doslej še nezaposlene poročene žene, bi ta rezervna delovna sila prislužila za družinsko in družbeno skupnost večje dohodke in tako vplivala na porast življenjske ravni.

Najtežje je varstvo otrok do 3. leta starosti. Zaposlene matere rešujejo varstvo svojih malih otrok na različne načine: s skrajšanim delovnim časom, z varstvom pri znancih in sorodnikih — rejnikih, pri starih starših, otroških varstvenih ustanovah ipd. Žal ne razpolagamo s podatki, koliko je otrok do 3. leta starosti in koliko je sploh otrok, katerim je potrebno varstvo v kakršnikoli obliki. Zgoraj omenjena komisija je sicer nameravala zbrati tudi te podatke, vendar je pri tem naletela na nerazumevanje. Omeniti je treba, da je v naši občini precej zaposlenih, ki žive v drugih občinah in imajo ali pa nimajo urejenega otroškega varstva. Podobno je tudi za našimi občani, ki delajo v drugih občinah. Prav zaradi tega bi kazalo zbrati podatke za ozemlje naše občine, torej za prebivalce naše občine ne glede na to, kje so starši zaposleni. V drugih občinah pa bi morali zbrati podobne podatke in tako bi dobili popolnejši pregled nad številom otrok, ki jim je treba nuditi varstvo.

Omenili smo že, da je v naši občini 7.437 otrok in mladine do 15. leta starosti. Soloobvezni otroci so pod nadzorstvom učnega osebja. Če se to nadzorstvo ujema s časom zaposlitve staršev (n. pr. ista izmena v šoli in na delu), potem je skoraj vsaka skrb odveč. Vendar tega ni povsod. Varstvo pri znancih, sorodnikih, starih starših in rejnikih pa je čistookrat zvezano s številnimi težavami in nevspešnostmi, zlasti kar se tiče vzgoje otrok pri čedalje večjih zahtevah po sodobnejšem načinu vzgoje otroka v zdravega,

zavednega in socialistični družbi predanega mladega občana. Precej pa je tudi otrok, ki so brez kakršnegakoli nadzorstva ali varstva in je zato njihova vzgoja praktično ogrožena v kar največji meri.

Kaže torej, da potrebe po otroškem varstvu nenehno rastejo, zmogljivosti otroških varstvenih ustanov pa ne rastejo skladno z naraščanjem teh potreb. V naši občini je devet otroških varstvenih ustanov z zmogljivostjo 382 mest; letos je bilo vanje sprejetih 721 otrok — torej je pod varstvenim nadzorstvom komaj 10 odstotkov vseh otrok naše občine! Kar vsiljujejo se nam torej vprašanja, kolikšne so potrebe, kdo je vse sprejet v varstvene ustanove, kateri so pogoji za sprejem vanje itd.

Letos bo urejena otroška varstvena ustanova v Jaršah, ki bo lahko sprejela 80 otrok; povečana bo zmogljivost take ustanove v Vevčah, otroška ustanova Angelce Ocepkeve pa bo v glavnem dograjena do konca tekočega leta. Zmogljivost se bo torej povečala — z njo pa tudi številne druge skrbi, ki tarejo naše otroške varstvene ustanove, tako organizaci-

ja, upravljanje, sodelovanje koristnikov oz. staršev, zlasti pa finančne skrbi.

Načela o financiranju otroških varstvenih ustanov so že sprejeta in določajo, da se vse oblike otroškega varstva financirajo iz prispevkov državljanov, iz družbenih skladov ter iz skladov občine in gospodarskih organizacij. Skladno s potrebami se vsiljuje tudi ekonomska cena za koristnike ustanove otroškega varstva, a temu takoj sledi vprašanje, kdo od koristnikov je dolžan plačati polno oskrbnino in kdo naj bi bil oproščen plačevanja dela oziroma celotne oskrbnine. To je tudi eno izmed bolečih vprašanj, kajti niso redki primeri, da se prav starši, ki bi bili zmogni plačati celotno oskrbnino, najpogosteje potegujejo za znižanje te oskrbnine, najpogosteje potegujejo za znižanje te oskrbnine, češ družba je dolžna oskrbovati otroka! Kje pa je njihova roditeljska dolžnost in odgovornost? Otroška varstvena ustanova pomaga staršem z dobro nego in oskrbo otrok med odsotnostjo staršev, vendar ne more biti hkrati tudi popolnoma socialno-skrbna ustanova ter ustanova za pomoč družini, kjer sta

zaposlena oba zakonca. Dostop v ustanovo naj bo omogočen vsem, plačevanje oskrbnine pa naj se vskladi s socialnim položajem staršev. Splošna družbena potreba je, da se naš naraščaj vzgaja v zdrave in napredne državljane v duhu socialističnega patriotizma. Splošna družbena korist je tudi, da sta oba starša zaposlena, ker tako dvigujeta gmotne razmere v družini in prispevata svoj delež k dvigu splošne življenjske ravni. Potreba in korist pa narekujejo smotorno organizacijo vzgoje in pomoči — vzgoje otrok in pomoči družini. Prav zato ne bi smel obstajati problem varstva otrok — to bi moralo biti jasno vsem!

Za vzgojno delo v že obstoječih in v novih otroških varstvenih ustanovah je letos potrebno 25 milijonov, za namenske investicije pa 136 milijonov. Vzgojno delo bo financiral ObLO, investicije pa so za letošnje leto razdeljene tako, da bo OLO dotiral 50, naša občina 40 in republiški sklad 30 milijonov — vse za otroško ustanovo Angelce Ocepkeve — medtem ko je treba razliko 16 milijonov poiskati v naši občini. Za vzdrževanje oziroma za oskrbo bodo delno prispevali starši, niso pa izključeni tudi drugi viri dohodkov. Takšno je torej stanje, takšni so problemi otroških varstvenih ustanov v naši občini.

Nove naloge šole za voznike motornih vozil pri avto-moto društvu Moste

V zvezi z vse večjim zanimanjem prebivalstva — posebno še mladine — za avtomobilizem stoji avto-moto šole pred zelo odgovorno nalogo; še posebno zato ker je leta 1962 pričakovati na tem področju temeljitih sprememb, napovedanih z novim pravilnikom o

voznikih motornih vozil. Po teh predpisih bo moral vsakdo, ki bo hotel opravljati izpit pred komisijo tajništva za notranje zadeve, pokazati potrdilo, da je posejal tečaj za voznike motornih vozil pri določenem avto-moto društvu. Društva in organizacije, ki na-

meravajo ustanoviti take šole in tečaje, morajo imeti zato potrebne šolske pripomočke — tako prostor za učilnico s sodobnim učnim inventarjem in primerna motorna vozila za praktično poučevanje kandidatov kakor tudi strokovno sposoben inštruktorski kader, ki mora imeti predpisano dovoljenje za poučevanje praktične vožnje.

Z uvedbo tega režima bodo po eni strani odpadle divje učne vožnje in nestrokovno šolanje bodočih voznikov, po drugi strani pa lahko pričakujemo občutno povečanje naval na tečaje, ki jih organizirajo avto-moto društva.

Avto-moto društvo Moste se je na nove naloge avto-moto šole že povsem pripravilo in bo lahko kos zahtevam, ki jih predvideva novi pravilnik. Društvo ima že dobro opremljeno predavalnico s sodobnimi šolskimi pripomočki, a jih namerava še izpopolniti; v svojem voznem parku ima dva nova avtomobila Fiat-600, namerava pa nabaviti še enega iste znamke. Tudi inštruktorski kader je na zadovoljivi višini.

Društvo je že do sedaj prakticiralo, da je kandidat za voznika motornega vozila opravil pri svojem društvu izpit iz teorije in praktične vožnje po približno istem sistemu kot pred izpitno komisijo tajništva za notranje zadeve.

Ne glede nato, da je bila javnost že večkrat seznanjena s problematiko tečajev avto-moto društva Moste za usposabljanje voznikov amaterjev motornih vozil, bi vendarle ponovno povedali temeljno razliko med rednim in garancijskim tečajem. Redne tečaje posejajo predvsem državljani, ki se hočejo izučiti opravljanja z motornim vozilom na društvenih vozilih in zato plačujejo (po določeni tarifi) vsako učno uro vožnje posebej. V garancijski tečaj pa (Nadaljevanje na 7. strani)

Na posnetku vidimo preizkusni izpit pri društveni komisiji

Moščani sprašujemo in odgovarjamo

Kdo skrbi za naš oddih?

Kmalu bodo prišli dnevi, ko se bomo odpravljali na redne letne dopuste. Kar samo se vsiljuje vprašanje: kam?

Vsekakor so se mnogi naši občani že odločili. Morda pojdejo v isti kraj, v katerem so že lani preživeli prijetne počitnice; morda pa so poiskali nov kraj, spremembe, ki jim bo vsestransko ugajala. No, upamo, da so se naši občani že odločili. Prav je tako. Vse je treba pravočasno urediti, da ne bo odvečnih skrbi.

V tem prispevku ne nameravamo seznanjati našega delovnega človeka o vseh možnostih, kam naj bi šel na počitnice, pač pa bi radi seznanili naše bralce s tem, kdo vse skrbi za oddih naših občanov.

do nekateri najmlajši občani iz naše občine letovali v Angliji, Italiji in Avstriji. Če k tem oblikam dodamo še vrsto otroških igrišč, ki dnevno sprejemajo veli-

Topla in slana morska voda, žgoče sonce, smeh, igra in veselje razigranih otrok — to so značilnosti počitnic, to je odraz skrbi številnih organizacij, ki se ukvarjajo z organizacijo počitnic zlasti za naše najmlajše

ko število otrok, dobimo dokaj zaokroženo podobo o letovanju in rekreaciji šolskih in predšolskih otrok.

Precej je organizacij, ki skrbijo za oddih naših delovnih ljudi, najmlajših občanov in mladine. Doslej smo omenili počitniško skupnost, ki organizira oddih za člane sindikata iz naše občine in seveda za člane njihovih družin, ter komisijo pri občinski zvezi prijateljev mladine; med te organizacije pa je šteti tudi počitniško zvezo pri občinskem komiteju ljudske mladine, telesno-vzgojne organizacije. Rdeči križ in tabornike. Občani pa odhajajo na oddih tudi po lastni želji ne glede na vse zgoraj omenjene možnosti.

POČITNIŠKA ZVEZA, TABORNIKI...

Ze več let deluje v jugoslovan-

skem merilu Ferialni savez ali Počitniška zveza z organizacijami po republikah, okrajih in občinah. Tudi v naši občini je bila na začetku lani ustanovljena počitniška zveza, ki sicer še ne kaže kakih vidnejših uspehov, vendar pa se že čuti njen obstoj. Počitniška zveza ima namreč nalogo organizirati ustrezne baze, v katerih lahko preživi prijetne počitnice mladina oziroma vsi člani počitniške zveze; člani so dolžni plačevati letno članarino zvezi, ta pa jim nudi po ugodnih cenah prijetne počitnice v raznih krajih naše domovine. Počitniške baze so raztresene po raznih krajih Jugoslavije — od višinskih do obmorskih — in so na voljo stalnim in pre-

niki so se namreč kar sami odločili in prijavljali na okrajni zvezi. V letošnjem letu pa bo naša občinska počitniška zveza sprejemala prijave in bomo lahko zvedeli tudi za število mladincev in mladink, ki bodo odšli na počitnice preko počitniške zveze. Po mnenju vodstva zveze naše občine je pričakovati, da se bo njih število gibalo od 50 do 100 članov, ker je vsekakor lepo in prav.

Kaj naj rečemo za tabornike? V naši občini deluje taborniški odred Črni mrav, ki je doslej prikazal vidne uspehe pri organizaciji taborjenj, združenih s številnimi prijetnimi in koristnimi akcijami.

Ne smemo pozabiti tudi telesno-kulturnih organizacij, ki tudi same organizirajo v glavnem strokovna taborjenja, združena s prijetnimi počitnicami. Teh taborjenj je čedalje več, organizirajo pa jih šolska športna društva (zlasti v zimskem času — smučarski tečajji), društva Partizan pa tudi ostala športna društva in klubi.

Ze na začetku smo omenili, da občinska zveza prijateljev mladine izbira otroke, ki jih pošilja na počitnice v svoje baze. Za te otroke je treba plačevati le minimalno oskrbnino, ker želi družba na ta način tako pomagati staršem kot nuditi socialno šibkejšim otrokom obilo veselja in radosti v počitniških mesecih; s tem pa opravlja tudi delo, ki je tesno povezano s splošnim zdravstvenimi in ostalimi interesi naše družbe. Ostali korstniki plačujejo oskrbnino po stroškovniku, ponekod pa prispevajo svoj delež tudi sindikalne organizacije. Ugodnosti za počitnice so torej tu, občani pa naj izbirajo, kdaj, kje in kako jih bodo izkoristili.

Ko smo že pri finančah, naj omenimo, da vlaga družba precejšnja sredstva za vzdrževanje in izpopolnitev posameznih počitniških domov ali baz. Kot primer naj navedemo, da smo v minulem letu vložili samo za dve bazi — Zambratijo in Pacug nad 46 milijonov dinarjev za nakup, investicije in nabavo opreme! Glede na število tistih, ki letujejo v počitniških bazah in domovih, je treba organizirati tudi primerno zdravstveno in drugo službo, da bi se letoviščarji na počitnicah res udobno počutili. Kajti sprememba podnebja kaj hitro vpliva na zdravje, zlasti otrok. Te boleznijo so (v glavnem temperatura) sicer kratkotrajne, terjajo pa skrbno organizacijo zdravstvene zaščite.

Kljub temu, da želimo na počitnicah kar najmanj razburjanj, vendar organizatorji skrbijo tudi za kulturno-zabavno življenje v bazah in počitniških domovih. Za otroke so to taborni ognji, obiski iz sosednjih baz in pionirskih odredov, pri odraslih pa skrbe za »razburjanje« ustreznih organizacij iz krajev, kjer so domovi; niso pa redke niti interne zabave.

Toliko to pot o organizaciji počitnic za našega delovnega človeka in člane njihove družine. Našteli smo številne zveze, komisije in društva, ki se ukvarjajo z organizacijo počitnic. Za razliko od prej pa tokrat nismo navedli imen tistih tovarišic in tovarišev, s katerimi smo se pogovarjali in smo od njih dobili številne podatke, čeprav bi zaslužili največje priznanje za svoja prizadevanja. Njihova zasluga je namreč, da se na počitnicah prijetno počutimo in da že vnaprej vemo, kje lahko letujemo prihodnje leto. Skrbna organizacija deluje v korist delovnega človeka in naj velja vsem, ki delajo v teh organizacijah, iskrena čestitka in hvala za njihovo nesebično prizadevanje.

Pri občinskem sindikalnem svetu obstaja odbor počitniške skupnosti, ki vsako leto organizira letovanja v počitniških domovih, in sicer za vse člane sindikata iz naših občine in za člane njihovih družin. Počitniška skupnost ima še občin in za člane njihovih družin. Počitniška skupnost ima na voljo šest počitniških domov, in sicer štiri obmorska in dva višinska domova: Portorož, Veliki Lošinj, Crikvenica, Baška (otok Krk), Bohinj in na Rovtarici (Jelovica). Domovi so odprti v glavnem od 1. maja do 10. oktobra. O obratovalnem času, cenah dnevnega penziona v glavnem in izliven sezona ter o drugih nadrobnostih so člani sindikata naše občine pravočasno obveščeni preko tiskanega obvestila.

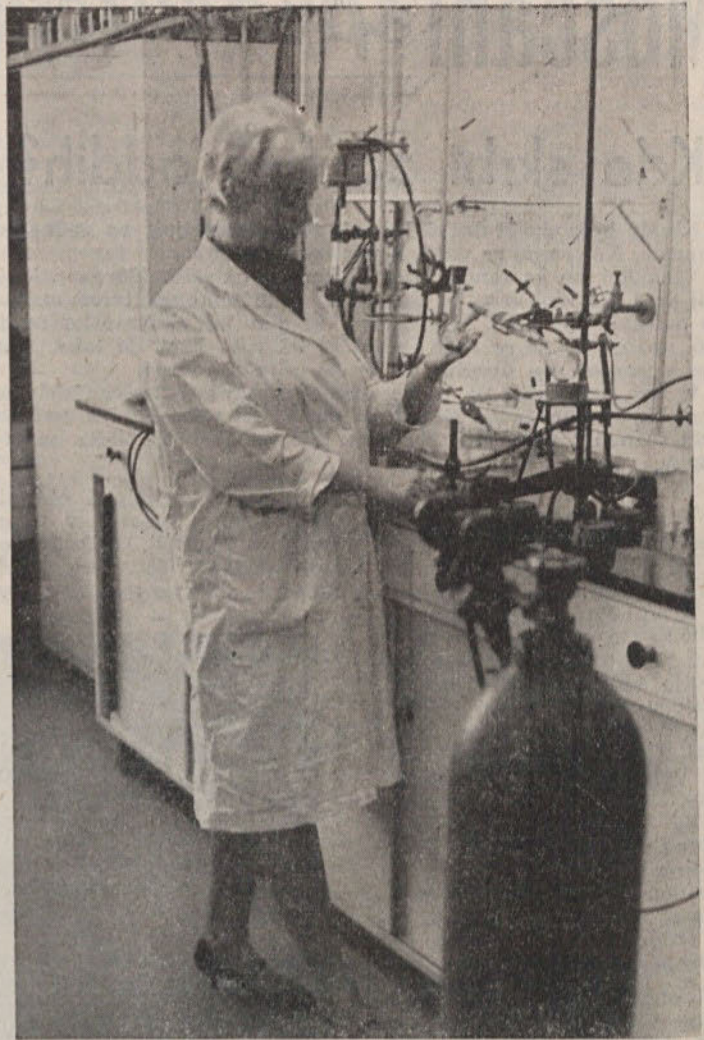
Pri občinski zvezi prijateljev mladine obstaja komisija za letovanje. Njena naloga je organizirati prijetne počitnice za čimvečje število šoloobveznih in predšolskih otrok. Komisija ima dve lastni obmorski bazi: v Zambratiji pri Savudriji in v Pacugu nad Strunjanom in je v obeh v eni izmeni na voljo kar 150 ležišč. V šoli v Polhovem Gradcu je višinska baza, v kateri ima komisija oziroma zveza prijateljev mladine lastno opremo in prostora za 90 otrok v eni izmeni. V vseh treh krajih je torej v eni izmeni na voljo 240 ležišč, v štirih izmenah pa se lahko zvrsti v njih kar 960 šolarjev in predšolskih otrok. To vsekakor ni majhno število, saj predstavlja to vsakega sedmega šoloobveznega ali predšolskega otroka. Če pa upoštevamo skrb komisije, da bi organizirala prijetne počitnice predvsem za socialno šibkejše otroke in za mladino do 15. leta starosti, je to jaseen dokaz, da izpolnjuje komisija veliko poslanstvo pri vzgoji in zdravstveni krepitvi najmlajših občanov in da grede nekateri otroci na počitnice k sorodnikom na deželo. Toda kljub temu je še precej otrok, ki bi jim bilo treba omogočiti v glavnih šolskih počitnicah prijeten oddih in rekreacijo ter preskrbeti za njihovo vsestransko vzgojo. Za tovrstno dejavnost pa bo v pomoč tudi pravkar ustanovljena baza za dnevno letovanje Na Gmajni pod Golovcem z dnevno kapaciteto 300 otrok. Baza ima 2 sobi za dejavnost in razvedrilo ob slabem vremenu, pokrito lopo, sanitarne naprave ter shrambo za orodje in igrače; izpolnili pa jo bodo z vrsto igrišč za športno delovanje in razvedrilo otrok ter z majhnim bazenom za kopanje. V to bazo je treba pritegniti na dnevna letovanja vse tiste otroke, ki bodo o počitnicah doma. Omenimo naj še, da tudi izmenjujemo otroke za letovanja v inozemstvu; letos bo-

Sestanek v tovarni

Delovni kolektiv podjetja Teol-Oljarna je želel, da bi napisali nekaj vrstic o njihovem podjetju in tako seznanili naše bravce in občane o njihovih prizadevanjih, uspehih, načrtih in težavah. Delavci so nas povabili v svoje podjetje, da nam razkrijejo številne podatke, o katerih želijo, da jih zvedo vsi naši občani. Sestali smo se. Bilo nas je... — sicer pa ni važno. Na tem sestanku, lahko bi rekli tudi »ustnem časopisu«, so nas tovariši in tovarišice seznanjali s številnimi in tehtnimi podatki o njihovem podjetju. Skoraj dve uri je trajalo in sedaj ne vem, ali naj bi to bila reportaža ali pogovor v podjetju ali kaj drugega. Sicer pa naziv ni odločilen. Važno je, da so bili vsi — od delavca izza stroja, iz pisarne ali vodilnega iz podjetja — enotni, glede vprašanj. Vsi so se zvrstili v svoji pripovedi. Ko smo končali s pogovorom in zapisovanjem podatkov, se mi je zdelo, da sem si zelo malo napisal. Kazalo je, da vse premalo poznam naša podjetja, da premalo poznam vse mehanizme in činitele, ki vplivajo na razmah dejavnosti in bal sem se, da bom v svojem zapisu izpustil morda najznačilnejša dejstva. V naglici zapisovanja sem morda preslišal marsikateri važen podatek? Kljub temu sem začel pisati. In — vtisov je bilo na pretek. Kje naj začnem? Morda pri številu zaposlenih, pri bruto produktu ali pri čem drugem?

Podjetje Teol je bilo ustanovljeno šele po zadnji vojni. Stari Moščani se verjetno še spominjajo, da je bila v današnjih prostorih Teola usnjarna. Po vojni so prostore adaptirali in začeli proizvajati tekstilna in usnjarska pomožna sredstva. Leta 1959 pa je prišlo do združitve Teola z Oljarno. Danes imajo štiri ekonomske enote in sicer: obrata Teol in Oljarne, obrat za vzdrževanje in upravo z labor. skladišči in transportom. Zaposlujejo okoli 240 delavcev, od katerih je 10 odstotkov visoko kvalificiranega kadra. Bruto produkt se giblje okoli poldruge milijarde, čisti dohodek pa okoli 230 milijonov. Proizvajajo okoli 80 različnih proizvodov. Nekatere tudi izvažajo. In to naj bi bilo vse? Da, to je v kratkih stvarkih brez razlage in brez ostalih podatkov — vse. Toda treba je pisati tudi o drugih stvareh, kajti podjetje je aktivno na vseh področjih in za služi ne samo nekaj skopih besed, marveč pisanje o nadrobnostih, ki v vsakem primeru izpopolnjujejo vtise in nudijo popolnejši pregled.

drobnosti pojasnili na konkretnem primeru. Kemikalije oplemenjujejo tekstil in usnje. Ti proizvodi se s pomožnimi sredstvi prirejajo tako, da so trajnejši in uporabnejši. Na primer: znano C vlakno je trdo, se mečka, umazano je. S pomočjo pomožnih sredstev ga priredimo, oziroma boljše rečeno oplemenitimo tako, da postane čisto, ne prepušča vode, umazanija se odbija, se ne mečka itd. Skratka C vlakno prisiljujemo s pomočjo tekstilnih pomožnih sredstev, da se prilagodi potrebam potrošnika, ki ga kupuje v obliki tekstilnih izdelkov. Podobno je tudi z drugimi pomožnimi sredstvi. Ta sredstva smo uvažali celih deset let. V Teolu proizvajajo med drugim tudi specialna sredstva za gasivce. Menda ni med nami nobenega občana, ki ne bi videl protipožarnih jeklenk, ki visijo na dostopnih mestih v podjetjih in drugih objektih, celo v tovornih avtomobilih in avtobusih! V teh jeklenkah je tekočina oz. pena, ki jo uporabljamo za gašenje požara. Teol je edino podjetje v Jugoslaviji, ki proizvaja peno za

Močan laboratorij je osnova dejavnosti in ustvarjalnosti v podjetju

izolirana. Minulo jesen postavljeno obrat za proizvodnjo etoksiliranih produktov dela s polno zmogljivostjo. Letna proizvodnja znaša skupaj 300 ton in ta količina zadostuje za naše tržišče. V tem obratu delajo le trije delavci. Kaj pa so to etoksilirani produkti? Vsaka gospodinja uporablja tako ali drugače razne detergente za pranje perila — de-

je razumljivo, da imajo pri Teolu izredno močan laboratorij, ki je med najmočnejšimi v Sloveniji. V njem opravljajo razne analize, ustvarjajo nove proizvode, skratka — laboratorij je temelj podjetja. V njem je zaposlenih 14 visoko kvalificiranih kemikov-inženirjev, ki dnevno zasledujejo dosežke pri nas in v tujini, hkrati pa sami ustvarjajo. V laboratoriju in ostalih obratih je 30 odstotkov tehničnih kadrov, kar je že evropsko povprečje. Tako pride v podjetju na vsakih 10 delavcev po en inženir.

DELOVNI POGOJI

V Teolu so močno utesnjeni. Delovni pogoji so težavni zaradi pomanjkanja prostorov in utesnjenost celo podražuje proizvodnjo, kajti blago morajo kar dvakrat iz skladišča v obrat in iz obrata v skladišče na drugi strani ceste. Načrtovali so, da bi zgradili predor pod cesto in tako olajšali prekladanje, vendar načrt ni rentabilen, ker nima na sedanjem kraju obrat Teol glede razširjenosti nobene perspektive. Perspektivo pa ima vsekar obrat Oljarne, kjer je mnogo več prostora. Toda za novo poslopje ni dovolj razpoložljivih investicijskih sredstev.

Kljub vsem težavam pa poteka realizacija proizvodnje po predvidenem načrtu. Dosežen je padec pri količini proizvodnje, medtem ko je finančni učinek presežen. To izhaja iz spreminjenosti proizvodnje, ker proizvajajo visokovredne proizvode. Perspektive so dobre, količina proizvodnje in višina realizacije finančnih sredstev pa sta odvisna del

(Nadaljevanje na 5. strani)

Vodstvo podjetja in vodilni delavci se pogostokrat sestajajo. Razpravljajo in sklepajo o tem, kako izboljšati vsesplošno stanje v tovarni. Njihova prizadevanja se odražajo v doseženih proizvodih in ostalih uspehih

Torej — še enkrat od začetka. Svoje proizvode so v Teol-Oljarne razdelili v 4 sorodne skupine, in sicer: proizvodnja pomožnih tekstilnih sredstev, usnjarskih in čevljarjskih pomožnih sredstev, milarskih sredstev in ostala proizvodnja.

Da bi lažje dejali, kaj so to tekstilna sredstva, so to do po-

gašenje požara. Se na enem področju proizvodnje je Teol edini v Jugoslaviji. To so etoksilirani produkti. Te proizvodnje ni bilo pri nas zato, ker je zelo zapletena in nevarna. Osnovna surovina je izredno zahtevna: podvržena je eksploziji, je strupena, brez vonja in okusa. Prav zaradi teh nevarnosti mora biti proizvodnja

tergente pa delajo z uporabo etoksiliranih sredstev.

MOCAN LABORATORIJ

Glene na število proizvodov in na uporabnost teh produktov v določenih vejah naše industrije kakor tudi glede na dejstvo, da gre za razne kemične produkte,

(Nadaljevanje s 4. strani)
no tudi od razpoložljivih deviznih sredstev. Podjetje proizvaja tudi nekatere proizvode, ki smo jih doslej uvažali. Kljub temu, da podjetje uvažava surovine za svojo proizvodnjo, pa je vendar dosežen ugoden devizni učinek, saj je prihranilo okoli 60 odstotkov deviz, ker ne uvažajo več gotovih proizvodov. Obstaja pa

menijo pa, da je to pereče vprašanje treba reševati tudi na druge, prikladnejše načine, kot je n. pr. postavitev montažnih stanovanjskih enot. Ta problem bi morali reševati skupno z ostalimi podjetji in v sodelovanju s pristojnim organom ObLO. Gre predvsem za lokacijo prostora za postavitev montažnih stanovanjskih enot. Montažni sistem

organizacija skrbi za vzgojo svojih članov na vseh področjih.

Obe organizaciji — sindikalna podružnica in mladinski aktiv LMS — organizirata številne prireditve v podjetju in izven njega. Podjetje ima patronat nad šolo Ketteja in Murna, botrovalo pa bo tudi pri razvitju prapora ZB Kodeljevo.

Redno pa organizira sindikalna organizacija prireditve za Dan žena in Prvi maj, obdaruje otroke za Dedka Mraza, omogoča izvedbo programa pionirjev, izlet v Logarsko dolino itd. Tudi razna poučna predavanja niso redkost, zlasti seveda o zaščitnih sredstvih in o preventivi. Sindikalna podružnica skrbi tudi za organizacijo tečajev za pridobitev določenih stopenj kvalifikacije. Zaposleni se učijo tujih jezikov, administracije, stenografije itd. Zanimanje je izredno veliko. Zato v tem podjetju skoroda nimajo ne kvalificiranih delavcev. Ko sprejmejo v delovno razmerje nekvalificiranega delavca, ostane ta nekvalificiran le nekaj mesecev, nato pa je dolžan poskrbeti za svojo kvalifikacijo preko tečajev v podjetju. Na delovnem mestu se delavec najprej priuči, nato pa stremi za nazivom polkvalificiranega itn. delavca.

ORGANI SAMOUPRAVLJANJA

Mimo osrednjega delavskega sveta imajo v podjetju še štiri obratne delavske svete in upravni odbor. Od 240 zaposlenih je v vseh organih samoupravljanja izvoljenih 70 delavcev in delavk. Vsi člani DS se izredno zanimajo in sodelujejo pri delu svetov. Delo je konstruktivno s poudarkom na nenehnem napredku. O spremembah v našem gospodarskem sistemu pa predavajo predavatelji ljudske univerze in tako sproti obveščajo člane kolektiva o nastalih spremem-

bej, in sicer o količini proizvodnje, o zaključnem računu (za nazaj), o inventuri (po potrebi). Upravni odbor je po operativnosti gibčen.

OBRATNE NESREČE

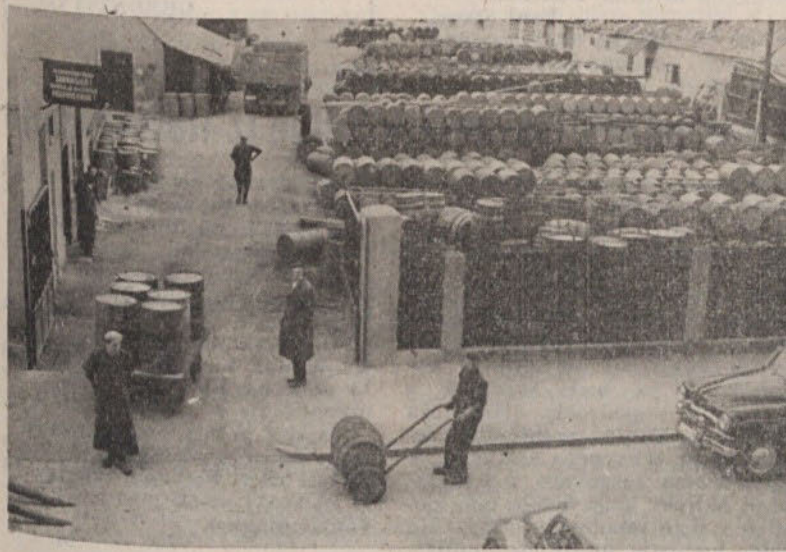
Obratnih nesreč ni veliko v primerjavi s številom zaposlenih. Na nesreče vplivajo predvsem subjektivni činitelji. Gre predvsem za uporabo in zanemarjanje zaščitnih sredstev. Zato je potrebna posebna preventivna vzgoja, in sicer predvsem mlajših kadrov, ki se nehote ali iz podcenjevanja izogibljejo obvezni uporabi zaščitnih sredstev. Da bi odpravili osamljene primere subjektivnega gledanja na zaščitna sredstva, so v podjetju začeli izvajati določene ukrepe, ki bodo prav gotovo v svarilo vsem posameznikom, ki zanemarjajo uporabo zaščitnih sredstev.

OSNOVNA ORGANIZACIJA ZK

V podjetju imajo tudi osnovno organizacijo ZK, ki šteje 25 članov. Organizacija se redno sestaja, vendar je torišče dela članov ZK povsod tam, kjer delajo in tako lahko pozitivno vplivajo na napredek proizvodnje, varčevanje, skrbno gospodarjenje, vzgojo kadrov in številna druga področja, ki so tesno povezana z življenjem in napredkom podjetja v celoti.

PERSPEKTIVA PODJETJA

Osnovni dejavnosti obeh proizvodov obratov se bistveno razlikujeta. Medtem ko Teol opravlja kemično organsko predelavo na industrijski način, je za obrat Oljarne tipična proizvodnja z navadnim stiskanjem semen. Tako različna je tudi surovinska baza za oba obrata. Po združitvi so si zadali nalogo, da v obratu Oljarne preidejo od stiskanja semen

Največ težav v obratu Teol imajo s prevozom surovin in izgotovljenih izdelkov. kajti skladišče ni v sklopu obrata, temveč se nahaja na drugi strani izredno prometne Zaloške ceste. Zaradi tega je tudi proizvodnja dražja, nevarnost za promet pa se iz dneva v dan stopnjuje, kar se nazorno vidi na našem posnetku

tudi konkurenčni boj z domačimi in tujimi podjetji, ki proizvajajo iste produkte. Zanimivo je, da se nekatera podjetja tekstilne in usnjarske stroke upirajo rabiti domače proizvode pomožnih sredstev za tekstilno in usnjarsko industrijo. Kadri v teh panogah industrije so navajeni na uvožena pomožna sredstva in se zato upirajo uporabi domačih produktov. Kljub temu pa produkti pomožnih sredstev domače proizvodnje krepko prodirajo na domači trg in vse bolj nadomeščajo tuje, ker se v bistvu po kakovosti ne razlikujejo od uvoženih. K temu prodiranju svojih produktov na domačem tržišču pa je prispevalo bistveno delež samo podjetje, ki je z lastnimi strokovnjaki organiziralo po tovarnah številne demonstracije o uporabnosti svojih proizvodov. Domača podjetja so uvidela, da je boljše kupovati potrebna pomožna sredstva iste kakovosti za dinarje in ne za devize, ki jim podražujejo proizvodnjo.

Pri Teolu tudi izvažajo. Letni izvoz dosega okoli 96 tisoč dolarjev, povečanje pa je odvisno tudi od uspešne servisne službe v tujini. V ta namen so izdali razne kataloge za tuje kupce, po potrebi pa bodo pošiljali tudi lastne strokovnjake v inozemske tovarne, da bodo demonstrirali uporabo svojih proizvodov.

STALNOST DELAVCEV

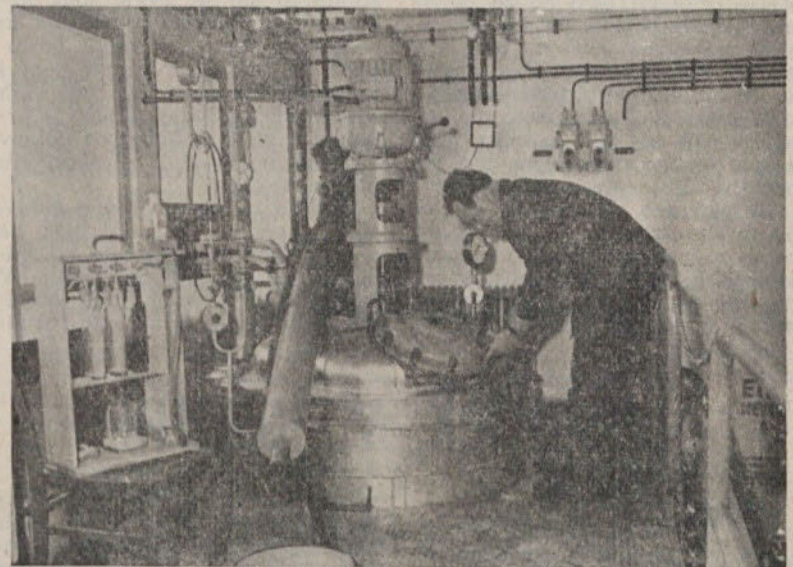
Omenili smo že, da je v podjetju zaposleno veliko število visoko kvalificiranih kadrov. Številno gibanje v vrstah delavcev (fluktacija) je neznatno in se v glavnem pojavlja med nekvalificiranimi delavci. Srednje in visoko kvalificirani kadri so stalni, nove moči pa pridobivajo s štipendiranjem študentov na raznih srednjih solah in na univerzi. Fluktacija, pa čeprav je tako neznatna, je odvisna tudi od pomnjkovanja stanovanj. V podjetju precej skrbijo za nakup in dodeljevanje stanovanj zaposlenim,

je namreč cenejši in se tako hitreje rešuje problem pomanjkanja stanovanj. Večina delavcev, ki delajo v obratu Oljarne, se vozi z Dolenjske. Zaradi razmerna težkih delovnih pogojev je treba stalno bedeti nad zdravjem zaposlenih. Enkrat letno je zato obvezen zdravniški pregled za vse zaposlene, obbolele pošiljajo tudi na okrevanja, imajo pa organizirano tudi interno zdravstveno kontrolo. Za vse delavce so uredili topli obrok hrane, ki ga dovažajo iz Emone iz Zaloga. Za ta obrok prispeva podjetje 50 odstotkov, ostalih 35 din pa delavec sam. Delo v podjetju je težko normirati, vendar je normirano, kjer se le da. Participacijo opravljajo s pravilniki, o delitvi osebnih dohodkov. Podjetje in posamezniki sodelujejo z različnimi zavodi, ki proučujejo in svetujejo primernejšo notranjo organizacijo proizvodnje, kar naj bi pozitivno vplivalo na povečanje produkcije in racionalno izkoriščanje osnovnih sredstev.

DELO OSTALIH ORGANIZACIJ

Kot v vseh drugih podjetjih delajo tudi v podjetju Teol: Oljarne sindikalna, mladinska in partijska organizacija. Sindikalna podružnica izvršuje številne naloge, ki si jih postavlja sama. Delo je v glavnem prepleteno z delom ostalih družbenopolitičnih organizacij. Preko široke obveščevalne mreže se seznanjajo vsi člani sindikata s sklepi organov družb. samoupravljanja; sindikat skrbi za organizacijo počitnic za svoje člane in za njihovo kulturno in telesnokulturno življenje. Tako je n. pr. aboniranih 40 članov njihovega sindikata na vse letne predstave v Mestnem gledališču. Sportno dejavnost pa so za sedaj usmerili na črnobela šahovska polja in na nogomet.

V podjetju je tudi 63 mladincev, ki so vsi včlanjeni v mladinsko organizacijo. Tudi mladinska

Novi obrat etoksiliranih produktov proizvaja okoli 300 ton etoksiliranih sredstev letno. Delo v obratu je izredno nevarno, delo pa opravljajo le trije delavci

bah. V osrednjem DS je izvoljenih 18 delavcev in trije uslužbenci, v obratu Teol 6 delavcev, 1 uslužbenec, v obratu vzdrževanja 7 delavcev, v Oljarni 7 delavcev ter v upravi 4 delavci in 5 uslužbencev. V upravnem odboru je 5 delavcev in 2 uslužbenca. V vseh delavskih svetih je izvoljenih sedem žensk in sedem mladincev. Delavski sveti razpravljajo v sklopu svojih pristojnosti, medtem ko upravni odbor razpravlja o operativnem načrtu za vsak prihodnji mesec pose-

na kemično obdelavo ricinovega olja. S tem v zvezi je načrtovana tudi perspektiva podjetja in zato predvidevajo selitev. Težijo za tem, da se postopoma preseli obrat Teol na lokacijo Oljarne, v prvi fazi se postavlja na tem teritoriju obrati za izdelke, kot so lepila, praškasta proizvodnja in naslednja sintetska strojila. Da bi rešili te naloge, so organizirali manjši projektivni biro, ki v sodelovanju z združenjem operativcev in projektantov analizira

(Nadaljevanje na 6. strani)

IZ KAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

TV sprejemnik na Lipoglavu — okno v svet

Spet se oglašamo. O našem kraju smo že pisali. Kje je naš Lipoglav, koliko je oddaljen od Ljubljane, to že veste. Naša starejša generacija je pretežno kmetovavska, mlajši pa so tudi delavci, ki hodijo na delo v Ljubljano in okolico.

Letošnje leto lahko vpišemo z velikimi črkami v knjigo spominov. Naši mladi organizatorji, predvsem predstavnik KUD tov. Milan Marolt in LU Moste-Polje,

tudi to pot. Prišel je težko pričakovni petek. Predčasno smo se najprej iz radovednosti zbrali pionirji, za tem pa še odrasli. Na otvoritev so prišli predsednik DS kemične tovarne tovariš Elsner, predsednik SZDL občine Moste-Polje tov. Zunko in tov. Kepa. Ob 20.30 nam je tov. Elsner v imenu delavskega sveta KT slavnostno zročil TV sprejemnik. Ne morem opisati, kako sem bila srečna. Sopek, s katerim naj bi

ki nas redno obiskuje s predavanji in filmi. Mi pa smo želeli vedeti vedno več, predvsem aktualnosti. Vsi odrasli vaščani, kakor tudi pionirji smo si želeli — televizijo. Pionirji smo se že dolgo pogovarjali, kako in koliko bi nam pomagala povsod, tudi pri pouku. Ogleдали bi si lahko kraje, ki jih drugače ne bi mogli obiskati. Koristil pa ne bi samo pionirje mv šoli, saj je v njenem programu mnogo zanimivega tudi za odrasle.

Nekega dne nam je tov. Ljuba Kerin sporočila veselo novico, da bomo v kratkem dobili TV sprejemnik. Skoraj nismo verjeli! Toda, ker nas ni tov. učiteljica še nikoli razočarala, smo ji verjeli

se zahvalila, se mi je v rokah tresel. Ko bi ga morala izročiti, sem v trenutku pozabila vse, kar sem želela povedati, niti vstati nisem mogla. No, potem sem se zbrala in šlo je. Prvič sem gledali oddajo Spoznavajmo svet in domovino. Ker smo redni poslušavci teh oddaj, smo jo že poprej težko pričakovali pri radijskih sprejemnikih. Sedaj pa smo jo prvič tudi gledali. Celo pot domov smo se pogovarjali o napredku našega kraja.

Organizirali bomo redno gledanje televizije, tov. učiteljica pa nam je obljubila razlago pri oddajah, ki bi jo potrebovali. V imenu PO Pugled in vseh vaščanov se še enkrat prav lepo zahva-

Sestanek v tovarni

(Nadaljevanje s 5. strani)

ra ter sestavlja predloge o projektu za preselitev podjetja. V novih pogojih bi nato modernizirali in mehanizirali proizvodnjo in jo tako pocenili.

To je — upamo — v glavnem vse, kar smo bistvenega slišali v razgovoru z delavci v podjetju. Seveda smo slišali še mnogo več o stvareh, ki jih je treba izboljšati, vskladiti, preusmeriti ali pa kako drugače rešiti, da bi proizvodnja dosegla še popolnejše uspehe. Toda v podjetju Teol-Oljarne niso za nami zaklenili vrat, niso na mreklji: Na svidenje za vselej. Čez čas jih bomo ponovno obiskali ter se pozanimali za življenje v podjetju in tako ponovno postavili neposredno stike med bravci in občani s tem podjetjem. Morda bomo ob po-

novnem snidenju slišali še kaj zanimivejšega, in sicer z vseh področij njihove dejavnosti. Tudi zaradi tega je v tem prispevku marsikaj izostalo.

Podjetje Teol-Oljarne je v rokah dobrih in preudarnih gospodarjev. Zato tudi doseženi uspehi niso majhni, saj se proizvodnja iz dneva v dan množi z novimi proizvodi in je vedno večji tudi finančni dotok. Če pa bi v tem podjetju imeli še boljše delovne pogoje glede prostorov, bi v tem podjetju imeli še boljše delovne pogoje glede prostorov, bi nedvomno dejavnost še močno razširili. Ko bodo tudi na tem področju dosegli začetni cilj, bodo skrbni gospodarji v podjetju Teol-Oljarne dosegli še večje uspehe in tako bogatili narodni dohodek.

ljujem za tako razumevanje DS Kemične tovarne in vsem, ki so pomagali, da smo dobili TV sprejemnik. Želim, da bi tudi druga podjetja imela tak odnos in razumevanje do bolj zaostalih, oddaljenih krajev, kot ga je pokazala kemična tovarna v Mostah.

Fani Sivec,
učenka VIII. razreda
osnovne šole Lipoglav

Cenjene bravce obveščamo, da bodo lahko odslej kupovali Moščansko skupnost tudi v trafikah pri tržnici, na Zaloški cesti in na Pokopališki cesti 14 pri Kemični tovarni

UREDNIŠTVO

Živahnejša dejavnost mladine iz Most in Polja

Občinski komite LMS je na svoji seji sekretariata v petek, 11. maja ugotovil velik napredek glede aktivizacije in vzgoje kadrov in je sedaj v sekretaratu že več zelo dobrih aktivistov, ki bodo zmožni voditi mladinsko organizacijo v občinskem merilu.

Na zadnji seji so sestavili komisije, ki se bodo seznanile z vprašanji s področja delavskega samoupravljanja, političnih predavanj in zabavnega življenja. V sproščenem razgovoru s sekretariati aktivov bodo dobile tako pogled v delo mladine v občini. Ko bodo komisije zbrale vse gradivo,

bo sekretariat na 1. plenarni seji razpravljajal — predvsem in najprej o delu mladine v gospodarskih organizacijah.

Na eni izmed naslednjih sej bodo obravnavali tudi občinski družbeni načrt. 24. maja namerava Občinski komite LMS sklicati aktiv mladih komunistov, kjer naj bi obravnavali naloge mladinske organizacije v luči pisma CK ZK I. Na seji je bila poudarjena večja povezava s počitniško zvezo, da bi bili izleti bolj množični in da bi že sedaj začeli misliti na letovanje mladine.

M. P.

Najmlajši pri šahu

Da predstavlja šah naši šolski mladini najprivlačnejši duševni šport, ki pa je hkrati tudi odlično sredstvo za medsebojno spoznavanje, zблиževanje in plemenito tekmovanje, smo se mogli ponovno prepričati na občinskem šahovskem prvenstvu pionirjev in mladincev (obojeja spola) občine Moste-Polje 15. aprila t. l. v Polju.

Lepo je bilo videti 124-člansko družino mladih, vedro razpoloženihih tekmovavcev, zbranih z 11 šol in razdeljenih v 31 ekip.

Vide Pregarčeve (4 ekipe) — 51 točk in zmago starejših pionirjev: Ketteja in Murna (6 ekip) — 50 točk in zmago mlajših pionirjev: Jarše (2 ekipe) — 18 točk; Prežganje (2 ekipe) — 15 točk; Javor (1 ekipa) — 9 točk in zmago mladink: Zalog (1 ekipa) — 8 točk; Janče (1 ekipa) — 3,5 točke; Hrušica (1 ekipa) — 2 točki; Besnica (1 ekipa) — 0,5 točke. Vse ekipe, ki so zasedle prva mesta, so se uvrstile v medobčin-

V prijateljskem srečanju, ki je veljal počastitvi 20-letnice pionirske organizacije v okviru jugoslovanskih pionirskih iger, so v 5 ur trajajočem »boju« dosegle posamezne šole naslednje rezultate:

Polje (6 ekip) 70 točk in zmago starejših pionirjev;

Sostro (6 ekip) — 67,5 točke in zmago mlajših pionirjev ter mladincev;

sko — sektorsko tekmovanje, največje vrednosti pa je bil pravilen športni odnos do tega srečanja med samimi šahisti: nič nezdravega postavljanja, mržnje in zavisti, le polno srce nesebičnega veselja ob skupnem delu za skupni napredek. In tega smo se iskreno veselili vsi, ki smo kot starešine prisostvovali tej lepi prireditvi.

J. L.

Uredništvo Moščanske skupnosti potrebuje
VEČ RAZNAŠAVCEV IN PRODAJAVCEV LISTA
za predele Most, Zelene jame in Kodeljevega
Reflektanti naj se zglase v prostorih uredništva ob Ljubljanci 42,
I. nadstropje

Za dobro naloženo investicijo gre

Telesnokulturno življenje v naši občini je doseglo širok razmah in uspešno opravlja svoje izredno pomembno poslanstvo med našimi občani. V različnih telesnokulturnih društvih, klubih in sekcijah je vključenih 3.000 občanov, med katerimi je kar največ mladine. Mimo registriranega članstva pa je še precej mladine, ki se aktivno ukvarja s to ali ono vejo telesne vzgoje, ne da bi se posebej prigrasila v posamezna društva. Tako delovanje je možno, saj so obstoječi objekti na voljo vsej mladini — kot odraslim — in to skoraj ob vsakem času.

Da bi laže spoznali gibanje in potrebe telesne kulture v naši občini, bomo navedli nekaj organizacijskih in drugih podatkov, ki nam bodo pojasnili, kako je organizirana telesnokulturna dejavnost, kdo jo vodi, finansira itd.

Pri ObLO obstoja svet za telesno vzgojo. To je družbeni organ, ki skrbi predvsem za idejno in socialistični ureditvi prilagojeno smer telesne vzgoje, kakor tudi za materialno in tehnično plat razvoja telesne vzgoje. Svet je neposredna vez med ObLO in ostalimi organizacijami, ki se ukvarjajo s telesnovzgojno dejavnostjo. Mimo sveta pa imamo še občinsko zvezo za telesno kulturo, ki združuje nad 20 osnovnih organizacij. Večina osnovnih organizacij so društva; ta zopet združuje klube ali sekcije, ki gojijo eno izmed panog športa in telesne vzgoje. Seveda pa so različne tudi med društvi. Delimo jih na dve skupini, in sicer na fista, ki se ukvarjajo pretežno s tekmovalnim športom in pa druga, ki so posplošila svojo dejavnost. Posamezne sekcije in klubi so vertikalno povezani še z ustreznimi okrajnimi, republiški in v zvezni strokovnimi organi. Društva in klube vodijo izvoljeni odborniki, strokovne posle pa opravlja trenerji in vaditelji. Kot vsako leto so tudi letos imela posamezna društva svoje letne skupščine, na katerih so člani pregledali dosedanje delo in sprejeli naloge za sedanjost in tekočem letu. Svojo redno letno skupščino je imela tudi občinska zveza za telesno kulturo.

V društvene uprave so bili izvoljeni številni novi dela voljni odborniki, ki bodo dosedanjim uspehom posameznih društev dodali nove svežine in novih uspehov. Svet za telesno kulturo je poročal ObLO o svoji dejavnosti ter pa predlagal nekatere ukrepe, ki bodo izboljšali dosedanj način delovanja telesnovzgojnih organizacij na področju naše občine.

Med najpomembnejše ukrepe lahko štejemo ustanovitev posebnega sklada za razvoj telesne kulture v naši občini, je nujno preiskrabeti ustreznega finančna sredstva, s katerimi bomo zagotovili nemoteno poslovanje posameznih osnovnih organizacij. Če upoštevamo, da smo že doslej z velikimi težavami oskrbovali omenjenih 3.000 članov, potem pa je jasno, da je bilo potrebno zagotoviti stalne vire dotoka finančnih sredstev za nemoteno oskrbovanje še večjega števila občanov, ki bodo zajeti v telesnokulturno življenje.

Predlog sveta je bil, da se iz sklada posamezne gospodarske or-

ganizacije vplača v sklad za razvoj telesne kulture po 3.000 din na zaposlenega delavca; to bi tvorilo osnovo tega sklada. Vanj pa bi vključili še razne dotacije, najemnine, sredstva iz protialkoholnega sklada itd. S tako zbranimi sredstvi bi lahko v naši občini močno poživili telesnokulturno dejavnost, zlasti še kar se tiče množičnosti. Akcija pa ni povsem uspešno zaključena. Medtem ko je večina delovnih kolektivov pravilno razumela namen ustvarjanja sklada, so bili pri osamljenih delovnih kolektivih drugačna mnenja, češ da je vloga za razvoj telesne kulture stran vržen denar. Toda dokazano je, da je investicija v telesno kulturo najbolj obrestovana investicija: to še posebej zato, ker gre v konkretnem primeru za dolgoročno in temeljito investicijo na področju množičnosti, na področju krepitve fizične moči, zdravstvene preventive, razvedrila itd. Delavski sveti imajo sicer pravico, odločiti se za ali proti ustanovitvi sklada za razvoj telesne kulture. Toda istočasno se postavlja vprašanje, ali je življenje članov delovnih kolektivov in njihovih družin vezano izključno na osemurni delavnik v tovarni! Mar v konkretnem primeru ne gre za skupne interese, za krepitev moči in zdravja zlasti doraščajoče mladine, naših najmlajših občanov?

Telesnokulturna dejavnost je pomembna družbena služba. Njeno pomembno poslanstvo ji ne more nihče oporekati. Vendar ji ne gre oporekati niti pravice do ustreznih družbenih sredstev, še posebej zato, ker ne gre izključno za kakovost, temveč v prvi vrsti tudi za množičnost. Medtem ko smo že našli najbolj primerne oblike delovanja telesnokulturnih organizacij, je način finansiranja te dejavnosti zaostal za družbenim razvojem. In namen ustanovitve sklada je, tudi tudi finansiranje telesne kulture prilagoditi družbenemu razvoju. Prav zato je pričakovati, da se bo tudi to vprašanje ugodno rešilo.

Športni delavci, ki delajo v osnovnih organizacijah, izgubljajo zaupanje v lastne sposobnosti. Nasršeni kritiki uporabljajo vse mogoče — dovoljene in nedovoljene bodice, da bi dejavnost posameznih odbornikov prikazali kot škodljivo, češ denar se razmetava, ni družbene kontrole, uvedbi je strogo kontrolo nad uporabo družbenih sredstev za potrebe telesnokulturne dejavnosti... Itd.

In rodila se je misel! Enkrat za vselej bomo odpravili številne nepravilnosti pri trošenju sredstev za potrebe telesnokulturne dejavnosti. Ustvarili bomo sklad za te namene, kontrolirali pa osnovne organizacije, ki bodo dobile ta sredstva v uporabo! Skratka — na mah bomo ubili nekaj muh! Prvič: osnovnim organizacijam bomo zagotovili določena sredstva, s katerimi bodo samostojno razpolagale in na katera bodo lahko že na začetku leta računale; drugič: uvedli bomo strogo družbeno kontrolo nad porabo teh sredstev, da jih posamezni odborniki ne bi trošili tudi izpod mize;

tretjč: odborniki se bodo lahko posvetili vzgoji športnikov, kar pa je prav v zadnjem času precej boleča točka; četrtič preprečili bomo prosjačenje po podjetjih, ki se ne vidijo več izza kupa prošenj za dodelitev finančnih sredstev v obliki reklamnega oglasa ali kako drugače; petič: mar je potrebno še naprej naštevati?

Naj bo tako ali drugače, reševanje financiranja telesne kulture še zadaleč ne bo rešeno s proračunom občinskega ljudskega odbora. Čedalje večje so potrebe, proračunska sredstva pa so dokaj omejena. Pot decentralizacije gre navzdol, do komune. Tudi v financiranju. Dobili smo dokaj razumljivo tolmačenje (TEMPO): V tistih komunah, v katerih bodo imele gospodarske organizacije dovolj razumevanja za razvoj telesne kulture, se bo le-ta razvila do največje mogoče meje! Kratko in jasno. In sedaj smo tam! Pred

Šolska športna društva — pot do kvalitete

Že nekaj let je, odkar smo pri nas začeli ustanavljati šolska športna društva. Ta v začetku niso uspevala predvsem zato, ker je bil to nekaj tretji tir. Ko so bile ukinjene pionirske ekipe, se je stanje trenutno še poslabšalo, ker šole niso bile sposobne nuditi izvenšolske telesne vzgoje v tistih disciplinah in tolikem številu — to pa predvsem zaradi pomanjkanja vaditeljev. Ta problem se sicer še ni bistveno zboljšal, vendar so šolska društva s pravilnimi organizacijskimi prijemi že postala središča raznovrstne športne dejavnosti pionirjev.

Nova športna društva se od prejšnjih razlikujejo predvsem po množičnosti. Tako imajo ŠSD prednost že v tem, da predavatelj telesne vzgoje pozna vsakega učenca oziroma njegove sposobnosti in ga lahko usmeri v disciplino, ki najbolj ustreza njegovim zmožnostim. Tako pa je preko kvantitete zagotovljen tudi širok kvaliteten razvoj.

Da je tako delo najboljše, se že zdavnaj odkrilj tako v Ameriki kot v SZ, ki sta danes vodilni sili v športu in splošni telesni vzgoji. V obeh državah imajo sila razvejana, kvalitetna in razgibana tekmovanja, ki so jim podlaga kar najbolj množična športna tekmovanja, ki so jim podlaga kar najbolj množična športna društva po vseh šolah. Oboji imajo tudi mnogo kvalitetnega vaditeljskega kadra, posebno v SZ pa imajo poleg tega še izredno veliko odlične in neverjetno poceni literature, kar je za športne delavce največje važnosti (pri nas je pomanjkanje dobre strokovne literature — poleg kadrov in financ — največji problem). V takih pogojih pač ni tako težko vzgajati svetovnih prvakov in kar je še važnejše, zdravik in odpornih ljudi. Seveda pa je v vse to vloženi ogromno finančnih sredstev in se društvom, predvsem pa šolam, zanje ni treba boriti.

Delo ŠSD sicer pri nas ne poje — čeprav najbrž še ne bomo kmalu dosegli sovjetskih ali ameriških pogojev in uspehov; vendar je stanje glede na pogoje, v katerih delajo naša društva,

očmi imamo vse tisto, kar smo našli kot negativen pojav v financiranju, v trošenju in razsipanju finančnih sredstev. V mislih imamo tudi prizadevnost nekaterih odbornikov, ki v nobenem primeru ne delajo le zaradi svojega osebnega užitka, magalomanije ali grandomanstva, marveč in predvsem zaradi družbene odgovornosti, občutka dolžnosti in delavnosti. In takih ljudi je čedalje manj, potrebe po teh kadrih pa so čedalje večje. Če naši najvišji partijski in ostali forumi poudarjajo, da je treba telesno kulturo širiti in množiti, če se strinjamo, da je treba uvesti kontrolo in omogočiti odbornikom nemoteno delo, potem je odveč zagovarjati drugačna stališča oziroma ob enem samem izrazu v nekem aktu iskati kamen spotike, češ da se nekaj komu vsiljuje. Nujno je rešiti eno samo vprašanje, ki ga rešujemo že vrsto let: način rednega financiranja telesnokulturne dejavnosti! Zato naj pri reševanju tega vprašanja sodelujejo vsi, že v kali pa naj v sebi zatrejo morda prirojeno demagogijo in stvar se bo premaknila za nekaj milimetrov — ali pa kilometrov — naprej.

predvsem pa šole, še kar zadovoljivo. Treba pa je opozoriti na:

1. pomanjkanje sredstev, 2. s tem zvezano pomanjkanje objektov in 3. pomanjkanje kadrov.

Prvi problem je sicer eden od osnovnih, vendar bi kazalo tu predvsem podčrtati, da bi morale imeti vsaj vse novozgrajene šole telovadnice. Tako pa sta brez njih celo dve šoli z največjim številom otrok v občini: osnovna šola Vide Pregarčeve in osnovna šola Polje. Problem kadrov kaže rešiti skupaj s športnimi društvi; ta so zainteresirana na kvalitetnih igralcih, zato pa naj tudi prispevajo svoj delež pri njihovi vzgoji. V naši občini imamo primer takega delnega sodelovanja na šoli Ketteja in Murna.

V naši občini sicer stopamo na zdravo pot in so naša šolska športna društva ena od najboljših. Vendar nima niti ena ekipa svojih dresov, da o hlačkah in copatih ter o rekvizitih ne govorimo.

Kako delujejo ŠSD v naši občini, kakšni problemi jih tarejo in kako jih rešujejo, o tem pa drugič.

Janez Virk,
osn. šola Ketteja in Murna

NOVE NALOGE

(Nadaljevan z 2. strani)

lahko stopijo tečajniki, ki imajo lastna vozila, ter plačajo določeno vsoto za teoretični in praktični del pouka, ne glede na število prevoženih ur. Važen element garancijskega tečaja pa je tudi ta, da društvo kandidatu, ki poseča ta tečaj, garantira, da bo uspešno opravil izpit tudi pred redno komisijo vsaj po treh poskusih in to ne glede na število porabljenih učnih ur. H garancijskim tečajem se je društvo zateklo predvsem zato, ker ne razpolaga z zadostnim številom motornih vozil za praktične vožnje in zato, želi vsem zainteresiranim na čim cenejši način nuditi možnost, opraviti izpit pred komisijo tajništva za notranje zadeve. B.

Pionirji na odru

Ze nekaj mesecev je dramski krožek osnovne šole Vide Pregarčeve pridno pri delu. V režiji učiteljic Rezke Strle in Dine Zor so namreč pripravljali predstavo pravljичne igrice »Pehta«. Na pomoč jim je prišel še tov. More od Svobode Moste. V Soboto, 12. maja so nas na premieri zelo presenetili. Pristno doživetje vlog, vigranost, lepo petje in prisrčnost igravcev je vse presenetilo. Učenec VIII. a razreda Rok Lasan, nam je predstavil Kekca tako originalno in prisrčno, da bo ostal nepozaben. Vsem igravcem, ki so se lepo potrudili, so mladi gledavci navdse hvaležni in bodo še radi obiskovali to lepo otroško igrico.

Pričetek počitnic

Dne 27. maja je odšla v Zambratijo prva skupina otrok na obmorsko letovanje. V tej skupini je skupaj 86 otrok, ki bodo ostali ob morskem obali do 17. junija. Prvim mladim obmorskim letoviščarjem iz naše občine bo verjetno tudi vreme naklonjeno, kar pa bodo s pridom izkoristili za kopanje.

Prireditve v tednu mladosti

»Pesem in beseda nas združujeta«, je bilo geslo, pod katerim so mladinci iz naše občine organizirali prireditve, ki je bila 23. maja v dvorani kina Triglav. Na tej prireditvi so se mladinci in mladinke pomerili v preizkušnji poznavanja življenja in dela tovariša Tita, o zgodovini SKOJ, o pravicah mladih državljanov itd. Ni manjkalo niti recitacij in petja, spominska prireditve pa je izredno uspela, saj je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička. V času tedna mladosti je bilo mimo te prireditve še vrsta drugih, s katerimi so naši mladi občani počastili 70. rojstni dan tovariša Tita.

Dirke okoli skladišča

Tudi letos je AMD Moste priredilo moto dirke okoli Javnih skladišč. Prireditve je, kljub slabemu vremenu privabila precej gledavcev, ki so z zanimanjem spremljali potek dirk. Doseženi rezultati so bili nadpovprečni.

Izdaja OBO SEDL Ljubljana Moste-Polje. — List izhaja mesečno. — Odgovorni urednik Š. Trobiš. — Tiska »ČZP Kočevski tisk«, Kočevje

Priloga »Moščanske skupnosti«

MAJ 1962

Objave Občinskega ljudskega odbora Ljubljana - Moste - Polje

Na podlagi 106. in 107. člena Zakona o proračunih in financiranju samostojnih zavodov (Ur. list FLRJ, št. 52/59, 23/61), 6. člena Odloka o izkoreninjenju tuberkuloze goved na območju Občine Ljubljana Moste-Polje (Glasnik, št. 58/61) ter 2. točke 25. člena statuta Občine Moste-Polje, je Občinski ljudski odbor Ljubljana Moste-Polje na seji Občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev 16. 4. 1962 sprejel

ODLOK

o ustanovitvi sklada za plačevanje odškodnin za tuberkulozne živali

1. člen

Ustanovi se sklad za plačevanje odškodnin za tuberkulozne živali za območje Občine Ljubljana Moste-Polje.

S sredstvi sklada se plačujejo odškodnine za živali, ki bodo zaklane zaradi izkoreninjenja tuberkuloze.

Sredstev, ki se v ta namen dajejo iz sklada, ni treba vračati.

2. člen

Sklad je samostojna pravna oseba.

Za obveznost sklada jamči ustanovitelj.

3. člen

Sklad upravlja upravni odbor.

Upravni odbor šteje štiri člane, katere imenuje Svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinskem ljudskem odboru Ljubljana Moste-Polje.

Upravni odbor izbere predsednika izmed sebe.

4. člen

V sklad se stekajo:

a) proračunska dotacija občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje v višini, ki se dodeli na predlog Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo,

b) del tarife za tuberkulinizacijo preiskanih živali po 5. členu Odloka o izkoreninjenju tuberkuloze goved na območju občine Ljubljana Moste-Polje.

c) 50% sredstev z sklada pavšalne osemenjevalnine, ki po zaključnem računu za leto 1961 ni 1962 presegajo vse stroške osemnjevanja.

č) prispevek 1 din od kilograma žive teže goveje živine, ki jo odkupi ali proda Kmetijska zadruga Ljubljana-Polje.

5. člen

Administrativne zadeve sklada opravlja za kmetijstvo pristojni upravni organ ObLO Ljubljana Moste-Polje.

6. člen

Sredstva sklada ne zapadejo z iztekom proračunskega leta, ampak se prenesejo na naslednje leto.

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave

ve v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Številka: 402-35/65-3/1.

Datum: 23. 5. 1962.

Predsednik ObLO:

Ciril Fain

Na podlagi II. točke dela V tarife prometnega davka (Uradni list FLRJ, št. 19/61, 27/61, 31/61, 45/61 in 6/62) in 25. člena statuta Obč. ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje je občinski ljudski odbor Ljubljana Moste-Polje na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev 25. 5. 1962 sprejel

ODLOK

o uvedbi dopolnilne stopnje občinskega prometnega davka na žagan les, ki ga dajejo v promet zasebniki

1. člen

Na območju občine Ljubljana Moste-Polje se plačuje občinski prometni davek po dopolnilni stopnji 25% od davčne osnove, ki se uporablja za izračun zveznega prometnega davka. Občinski prometni davek po tem odloku se plačuje od žaganega lesa vseh vrst hlodovine razen bukve, kadar ga dajejo v promet zasebniki.

2. člen

Za izvrševanje tega odloka skrbi upravni organ občinskega ljudskega odbora, ki je pristojen za finance.

3. člen

Uredba o prometnem davku (Uradni list FLRJ, št. 19/61 in 6/62) z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnitvami, Uredba o prisilni izterjavi davkov (Uradni list FLRJ, št. 33/53 in 25/57), Uredba o kazenskih obrestitih od nepravočasno vplačanih dohodkov proračunov in skladov (Uradni list FLRJ, št. 41/59) veljajo smiselno tudi glede občinskega prometnega davka po tem odloku.

4. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Številka: 421-16/62-1.

Datum: 25. 5. 1962.

Predsednik ObLO:

Ciril Fain

Na podlagi 106. in 107. člena Zakona o proračunih in financiranju samostojnih zavodov (Ur. list FLRJ, št. 52/59, 23/61) ter 2. točke 25. člena Statuta občine Ljubljana Moste-Polje na seji Občinskega zbora in na seji Zbora proizvajalcev dne 16. 4. 1962 sprejel

ODLOK

o ustanovitvi sklada za umetno osemenjevanje govejih plemenic na področju občine Ljubljana Moste-Polje

1. člen

Ustanovi se sklad z imenom Sklad za umetno osemenjevanje govejih plemenic na področju Občine Ljubljana Moste-Polje.

Sklad ni pravna oseba.

Sklad upravlja Svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje.

Sklad ima pravila, ki jih podpiše Svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinskega ljudskega odbora.

Administrativne zadeve sklada opravlja za kmetijstvo pristojni upravni organ občinskega ljudskega odbora.

2. člen

Sklad za osemenjevanje je namenjen za kritje stroškov osemnjevanja živine in za pospešitev živinoreje.

3. člen

Viri sklada so:

1. pavšalna skočnina,
2. dotacije političnih teritorialnih enot, ustanov in gospodarskih organizacij,

3. razni drugi dohodki.

4. člen

Sredstev, ki se dajejo iz sklada ni treba vračati, razen v primerih, kako Svet za kmetijstvo in gozdarstvo sklone, da se dajo v obliki kredita.

5. člen

Dohodki in izdatki sklada se določijo s finančnim načrtom sklada.

Finančni načrt sklada mora biti praviloma sprejet pred začetkom leta, za katero naj velja. Na koncu leta se sestavi zaključni račun o izvršitvi finančnega načrta sklada.

Predlog zaključnega računa sestavi za finance pristojni upravni organ občinskega ljudskega odbora, sprejme in potrdi pa ga Svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinskega ljudskega odbora.

Neporabljena sredstva sklada se prenesejo v naslednje leto in se morajo v finančnem načrtu posebej izkazati.

6. člen

Odlok velja od dneva objave v Glasniku, uradnem vestniku okraja Ljubljana, uporablja pa se od 16. aprila 1962.

Številka: 402-34/62-3/1.

Datum: 25. 5. 1962.

Predsednik ObLO:

Ciril Fain

Na podlagi 168. člena Zakona o proračunih in o financiranju samostojnih zavodov (Uradni list FLRJ, št. 52/59) ter 25. člena Statuta občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje izdaja Občinski ljudski odbor Ljubljana

Moste-Polje na seji Občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev 25. V. 1962

ODLOK

o potrditvi zaključnega računa o izvršitvi proračuna Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje za leto 1961

1. člen

Potrdi se zaključni račun o izvršitvi proračuna Obč. ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje za leto 1961, ki obsega:

1. Zaključni račun Občinskega proračuna

z dohodki	364,834.272 din
z izdatki	364,834.272 din

nad izdatki blok. delom doh. 15,201.428 din

2. Zaključni račun proračunskega sklada

z dohodkom	42,844.555 din
z izdatki	42,844.555 din
in blok. delom doh.	31,908.000 din

3. Zaključni račun stalnega rez. sklada

z dohodki	3,539.375 din
z izdatki	353.938 din

ter presežkom doh. nad zdatki 3,185.437 din

in blok. delom doh. 353.938 din

4. Zaključni račun proračunske rezerve

z dohodki	18,842.821 din
ter presežkom doh. nad izdatki	18,842.821 din

2. člen

Zaključni račun o izvršitvi proračuna Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje za leto 1961 z zaključnim računom proračunskega sklada, zaključnim računom stalnega rez. sklada ter zaključnim računom proračunske rezerve za leto 1961 je sestavni del tega odloka.

3. člen

Blokirani del dohodkov občinskega ljudskega odbora v znesku 15,201.428 din se v celoti prenese na proračunske dohodke Občinskega ljudskega odbora Ljubljana Moste-Polje za leto 1962.

4. člen

Blokirani del dohodkov prorač. sklade v znesku 31,908.287 din se prenese kot dohodek sklada v leto 1962.

5. člen

Presežek dohodkov nad izdatki stalnega rezervnega sklada v znesku 3,185.437 din ter blokiranim delom dohodkov 353.938 din se v celoti prenese kot dohodek sklada v leto 1962.

6. člen

Presežek nad izdatki proračunske rezerve v znesku 18,842.821 din se prenese kot dohodek proračunske rezerve v leto 1962.

7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku« OLO Ljubljana.

Predsednik ObLO:

Ciril Fain

Kaj je „Debeli rtič“?

Kratka informacija o obmorskem zdravilišču RKS Debeli rtič v Slovenskem primorju.

Organizacija RK smatra kot izrazita humanitarna organizacija za svojo dolžnost, da posveča vso pozornost in skrb mlademu rodu — bodočim občanom — proizvajavcem in upravljavcem. Zato je Glavni odbor RKS že takoj po osvoboditvi organiziral v Savudriji okrevališče za otroke, katerih zdravstveno stanje je bilo zaradi vojne močno zrahljano. Posledice vojnih grozot se niso kazale samo v zrahljanem telesnem zdravstvenem stanju, podhranjenosti, temveč tudi v nevrotizaciji in čustveni prizadetosti otrok.

Ko smo pred nekaj leti prenesli svoje takratno okrevališče v Savudriji na Debeli rtič, smo začeli poglobljati in izpopolnjevati metode obravnavanja otrok predvsem na osnovah sodobnega pojmovanja zdravja.

Zdravje, še posebno velja to za otroka, ki je mnogo manj odporen in bolj občutljiv za razne vplive, v največji meri zavisi od vpliva fizičnega okolja, še bolj pa od družbe, družine, šole in medsebojnih odnosov na sploh. Če namreč okolje ni uravnovešeno, nujno pride do nevrotizacije človeka, zlasti pa še otroka. Neprimerni vzgojni prijemi, ki lomijo karakter mladega bitja, je v formiranju, pospešujejo kompleksne in izzivajo otrokov protest v ožjem okolju, kasneje celo proti družbi v celoti. Na drugi strani pa tudi motnje v funkcioniranju organizma izzivajo v telesnem razvoju zelo pogoste tako zvezane organonevroze, t. j.: organske bolezni živčnega oz. psihičnega izvora. Take bolezni so: astme, koprivnica, vrste kožnih bolezni, močenje postelje, motnje v prebavi itd. Vse to vpliva na telesni, duševni in intelektualni razvoj otroka. Prav tako pa nekatere organske bolezni vplivajo na otrokovo psihično stanje ter telesni, psihični in intelektualni razvoj.

Iz tega sledi, da človeka, še posebno pa otroka, ni mogoče obravnavati samo z vidika njegovega telesnega zdravstvenega stanja, marveč kot telesno-duševno celoto, ki je ne moremo ločiti od okolja, v katerem živimo. In če hočemo doseči uspehe pri zdravljenju, je treba poiskati vzroke bolezenskih pojavov v otrokovem okolju, pomagati to okolje sanirati, otroka pa zdraviti tudi s primernimi psihološkimi in pedagoškimi prijemi.

Na Debelem rtiču smo te principe v praksi ustvarili. Zato obravnava otroka grupa strokovnjakov: zdravstveni delavec, socialni delavec, psiholog in pedagog. Vsak od teh dela z otrokom najprej individualno, vendar končno grupa kot celota ugotavlja stanje, vzroke in potrebne ukrepe za časa bivanja na Debelem rtiču. Ob odhodu otroka pa obvesti uprava Debelega rtiča o teh ugotovitvah in potrebnih nadaljnjih ukrepih starše, pedagoge v šoli, v nekaj primerih pa socialni delavec intervenira tudi pri organih socialnega varstva.

Da pa je tak način dela z otroki možen, zahtevamo ob prijavi otroka poleg opisa zdravstvenega stanja tudi podatke o družini, njeno socialno stanje, opa-

žanja pedagoga-otrokovega učitelja in druge važnejše podatke. Ti napotki se smatrajo kot zaupni in se hranijo v otrokovi mapi, kjer so vpisane tudi ugotovitve vseh preiskav, potek zdravljenja itd.

Kljub ogromnim potrebam po takem načinu zdravljenja in v obmorski klimi — po nepopolnih podatkih je takih otrok v Sloveniji blizu 20.000 — je pa sedaj bivanje otrok na Debelem rtiču omejeno na 3 tedne. To je seveda vse prekratek čas, če se mi tudi zavedamo. Z izgradnjo paviljonov pa bomo lažje izboljšali čas zdravljenja na Debelem rtiču, kot ga pač zahtevajo za uspešno ozdravitev posamezne bolezni. Hkrati pa bo mogoče Debeli rtič sprejemati tudi predšolske otroke, zdravilišče sateleto.

Glede na tak način dela nastamo pa bo obratovalo lahko celo ja na Debelem rtiču poseben tip zdravilišča za otroke, z določenimi vrstami bolezni, za katere je bivanje v obmorski klimi indicirano.

Poleg izbora otrok po medicinskih vidikih pa izbiramo otroke tudi po socialnih, ker so socialno ogroženi, če že ne bolni.

Številni, tako bolni otroci, niso za hošpitalno zdravljenje, t. j. za zdravljenje v bolnicah, temveč se zdravijo ambulantno, ali pa sploh ne. Pa tudi ambulantno zdravljenje ne more roditi uspeha, ker ne more otroka sistematično obravnavati in ne odstraniti škodljivega okolja, ki kvarno vpliva na otrokovo zdravje. Pa tudi otroci, ki so se zdravili v bolnici, pridobijo v počevju za zdravljenje na Debelem rtiču.

Izbor bolezni za zdravljenje na Debelem rtiču se ravna z vidika ugodnega vpliva obmorske klime in umerjenega sončenja ter kopanja v morskem vodi. Tu pridejo v poštev predvsem: kronična vnetja ušes, obnosnih in čelnih votlin, astme in vsakovrstne faktorje okolja psihične in fizične narave, prebolen rahitis, neakutne revmatoze itd. Pri tem računamo tudi z dejstvom, da tudi pri nas, kot drugod na svetu, narasča število stanj preobčutljivosti organizma t. j. takozvane alergoze, zlasti živčnega izvora, pa še posebno astme.

Hrana je v zdravilišču urejena po sodobnih načelih in visoke biološke vrednosti, kalorično pa prirejena za pasamezne starostne grupe. Pri tem ni cilj, da se otroci ob tej hrani zredijo, ampak je prvenstveni smoter utrditi njegovo odpornost in izboljšati njihove kondicije.

Življenje otrok na Rtiču je usmerjeno tako, da so otroci zaposleni s primernimi igrami in zabavo. Sončenje in kopanje je omejeno, po potrebi tudi individualno, da se tako prepriča kvarni vpliv prekomernega sončenja in kopanja. Posledica tega je — po opažanjih zdravstvene službe, da taki otroci v zimskem času mnogo redkeje obolevajo.

Iz vsega omenjenega jasno izhaja, da je zelo zgrešeno mnenje tistih ljudi, ki smatrajo Debeli rtič za kolonijo. To izvira morda iz tega, da so v dosedanjih pogojih otroci bivali v šotorih. Z

izgradnjo paviljonov se bo to bistveno spremenilo. Vendar pa mišlimo tudi v bodoče obdržati nekaj šotorišč za večje otroke in za nekatere bolezni.

Za otroke, ki bodo dlje časa bivali na Debelem rtiču bomo organizirali tudi primeren način šolanja, da ne bodo zaostali v svojem intelektualnem razvoju.

Zdravilišče je treba čimprej dograditi, da bo možno celoletno obratovanje in še nadalje izboljšati sistem dela, kar terjajo velike potrebe in pa principi ekonomičnega gospodarjenja, ker bodo vse kapacitete polno izkoriščene. Dograjene so že vse komunalne naprave: vodovod, kanalizacija, električno omrežje, komunikacije, obala, kopalnica, kopalniški objekti s sanitarijami, prhami, dalje jedilnice, kopalnice, kanitarije in šotorišča, moderna mehanizirana kuhinja s kapaciteto ca 600 obrokov. V gradnji je prvi paviljon za bivanje 72 otrok. Zgraditi pa bo tre-

ba še dva paviljona, stanovanjsko stavbo, ambulanto z ekspektanco in bolniškimi prostori. S tem bodo dani vsi pogoji, da se mladinsko zdravilišče Debeli rtič osamosvoji kot samostojni zdravstveni zavod po načelih družbenega samoupravljanja.

Ves čas obstoja na Debelem rtiču že organ družbenega upravljanja, lani pa smo formirali tudi organe delavskega samoupravljanja. Pripravljajo se tudi časovna pravila zavoda in posebni pravilniki, kar bo omogočilo dosledno izvajanje načel družbenega samoupravljanja.

V doslej zgrajene objekte in naprave smo investirali že ca 219 milijonov dinarjev, od akcije pa pričakujemo toliko sredstev, da bo Debeli rtič dograjen do tiste faze, ko se bo mogel sam razvijati. Z dograditvijo Debelega rtiča kot obmorskega mladinskega zdravilišča bo skupnost pridobila moderno otroško ustanovo z naj sodobnejšimi principi obravnavanja otrok.

Zelja RK Slovenije je, da bo do omenjene faze Debeli rtič dograjen že v prihodnjem letu t. j. leta stoletnico svojega obstoja.

Iz Zadobrove

Člani gasilskega društva so se pred nedavnim zbrali na letni konferenci in poročali o svojem delu v preteklem letu. Iz poročil je bilo razvidno, da je bilo društvo precej aktivno in doseglo lepe uspehe.

Tov. Černak, dolgoletni predsednik društva (16 let), se je v svojem poročilu zahvalil za sodelovanje in pomoč članom in vsemu prebivalstvu ter zaprosil za še nadaljnjo pomoč novemu upravnemu odboru. Poudaril je, naj si jemljemo za zgled našega voditelja maršala Tita, ki neumorno dela za blaginjo naših narodov in vseh ljudi na svetu. Prav tako moramo biti tudi mi vedno budni in pripravljeni čuvati našo imovino in vzgajati nove člane v tej panogi, da bomo kos nalogam, ki se bodo pojavile.

V preteklem letu so se za vedno poslovali od nas tov. Franc Hlebš, ustanovni član društva in dve podporni članici; spomin nanje smo počastili z enominutnim molkom. Tov. Černak se je še enkrat zahvalil za sodelovanje in pozval novi upravni odbor, naj krepko popelje društvo v novo delovno leto. Sam ne more biti več predsednik društva, ker je bil že lani izvoljen za častnega predsednika. Obljubil pa je, da bo še vedno rade volje pomagal v društvu s svojimi dolgoletnimi izkušnjami.

Člani gasilskega društva so v preteklem letu sodelovali pri šestih proslavah. Imeli so deset suhih in 6 mokrah vaj, z eno vajo po so gostovali v Trnovem. Gasili so pri štirih požarih, od katerih sta bila dva v njihovem, dva pa izven njihovega območja.

Dne 5. 7. 1961 je udarila strela pri Francu Hlepšu v Sneberjih; gasili so sami domači gasilci. Delo je trajalo polnih deset ur. Ker je bil poveljnik odsoten, je vse delo vodil tov. Jernej Snoj. Poveljnik ga je za to javno pohvalil.

Za uspešno sodelovanje so bili pohvaljeni tudi Jože Rahne, Žane Zajc, Andrej Zajc, Ivan Dovč, Miro Keber, Stane Štrukelj, Jakob Avšič, Janez Peternej, Andrej Primar, Jože Ilovcar, Franc Pibernik ml., Franci Perme in Lojze Dimnik.

Dne 18. 10. 1961 je grozila velika nevarnost Agrokombinatu zaradi narasle Save in 16 članov je dežuralo 9 ur do pol štirih zjutraj.

V društvu imajo tudi pionirsko gasilsko desetino, ki je imela 35 suhih in 4 mokre vaje. Na vajah je sodelovalo 10—12 pionirjev skupno okoli 480 ur. Pionirji so bili za svoje delo pohvaljeni. Posebej je bil pohvaljen tudi tov. Vili Flisek, ki je mnogo doprinesel k uspehu veselice, katerih čisti dobiček je porabilo društvo za izpopolnjevanje gasilske opreme, ker v tem letu ni dobilo dotacije. Za dolgoletno in vzorno delo sta bila predlagana za denarno nagrado tovariša Janez Černak in Anton Gregorc, oba pa sta jo darovala društvu, za kar se jima je lepo zahvalil tudi tov. Flisek, predsednik delovnega predsedstva.

Konferenco so pozdravili tudi zastopniki družbenih organizacij, ji želeli mnogo uspehov in obljubili, da bodo pomagali društvu. Nato so pozdravili konferenco še zastopniki občine tovariš Leopold Maček, zastopnik gasilske zveze tov. Skubic in zastopnik gasilske čete Litostroja tov. Gombac.

Ker je bilo v poročilih kot tudi v razpravi ugotovljeno, da imajo v društvu zelo slabo in pomanjkljivo opremo (ni šlemov, dežnih plaščev, špornjev in da bi le laže izpolnjevali svojo nalogo pri gašenju, je tov. Maček pojasnil, da občina sicer nima na pretek sredstev, mora pa biti točno informirani, kakšne so potrebe v društvu in koliko je društvo aktivno, ker je treba štediti s finančnimi sredstvi.

Zastopnik obč. gasilske zveze se je zahvalil za lepa in izčrpna poročila ter posebej pozdravil razveseljiv napredek pionirjev. Priveseljav napredek pionirjev je pomnil pa je, da je povezava z občinsko gasilsko zvezo prešibka in da bi bilo zaželeno, da bi nekdo sodeloval pri Moščanski skupnosti; tako da bi bili vedno seznanjeni s problemi na terenu. Glede dotacij je pojasnil, da je bil sprejet proračun v višinih dveh milijonov, prejeli pa so samo en milijon.

Stefan Matko